ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಚಹರೆಗಳು

ಎಸ್.ಜಿ. ಕೊಂಡೆಕರ

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಿ.ಐ.ಬಾಗೇವಾಡಿ ಪ. ಪೂ. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ.

DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.17255181

ABSTRACT:

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನಜೀವನದ ಅನುಭವ, ಭಾವನೆ, ನಂಬಿಕೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದ್ದು, ಕಾಲದ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಾನಪದವೂ ಹೊಸ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ಹಬ್ಬ–ಜಾತ್ರೆಗಳು, ನೃತ್ಯ–ಸಂಗೀತಗಳು ನವೀನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಜಾಗತೀಕರಣ ಇವುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಜಾನಪದವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಳೆಯ ಪರಂಪರೆಯ ತಾತ್ವಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹೊಸ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಇದರ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೇವಲ ಪಾರಂಪರಿಕ ಧಾರೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ಚಿಂತನೆ, ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಜೀವಂತ ಕಲಾ–ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರೂಪವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ.

KEYWORDS:

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆಧುನಿಕತೆ, ಗೀತೆ, ಕಥೆ, ಹಬ್ಬ–ಜಾತ್ರೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜಾಗತೀಕರಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿ, ಜನಜೀವನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನಜೀವನದ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಜನಮನದ ಕಲೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಹಬ್ಬ, ಹೋರಾಟ, ದುಃಖ–ಸಂತೋಷಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ಹೊಸ ಅಂಶಗಳು ಮೇಳೈಸಿ ಅದರ ರೂಪ ಮತ್ತು ವಿಷಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ

ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿವೆ. ಹಿಂದಿನಂತೆ ಕೃಷಿ, ಮಳೆ, ದೇವರ ಕಥೆಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಈಗ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ವಲಸೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತ ಗೀತೆಗಳು ಸಹ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ.

ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ನೃತ್ಯಗಳು ಈಗ ಟಿವಿ, ರೇಡಿಯೋ, ಸಿನಿಮಾ, ಯೂಟ್ಯೂಬ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಗರ ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ತಲುಪಿವೆ.

ಹಳೆಯ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಡಿಜೆ, ರಿಮಿಕ್ಸ್, ನೃತ್ಯ ರೂಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದವನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಯುವಜನರ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಜನಪದೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು, ಧ್ವನಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮೆರುಗು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ, ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರೋಧ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳು ಸಾರುತ್ತಿವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಂಗವನ್ನಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಲಾವಣಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಚಹರೆಗಳು:

1. ಹೊಸ ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ:

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮೂಲತಃ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಜೀವನದ ಪ್ರತಿಫಲನವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಕೃಷಿ, ಮಳೆ, ಹಸು–ಕೋಣ, ಜಾತ್ರೆ–ಹಬ್ಬ, ದೇವ–ದೇವತೆ, ಪ್ರೇಮ, ಕುಟುಂಬ ಜೀವನ ಇವೇ ಅದರ ಕೇಂದ್ರ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ತನ್ನ ವಿಷಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವ, ಉದ್ಯೋಗದ ಹುಡುಕಾಟ, ನಗರ ವಲಸೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಜಾಗೃತಿ ಮುಂತಾದ ನವೀನ

ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಕೇವಲ ದೇವರ ಸ್ತುತಿ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಗಾರಿಕೆಯ ಹೊಗಳಿಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಇಂದಿನ ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಂಗ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಟು ಟೀಕೆ, ಜನಜಾಗೃತಿ ಅಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ; ಕೆಲ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ, ಕೆಲವು ಗೀತೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ತನ್ನ ಮೂಲವನ್ನೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ನವೀನ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕಲಾ ರೂಪವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

2. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ:

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಯ ಓಣಿ, ಹಬ್ಬ–ಜಾತ್ರೆ, ಮನೆ–ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮ: ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ಗಾದೆಗಳು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅವು ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ದೂರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ರೇಡಿಯೋ: ಆಕಾಶವಾಣಿ, ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದಿವೆ.

ಸಿನಿಮಾ: ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಹೊಸ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜನಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ – "ದೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ" ಅಥವಾ "ಹೊಯ್ಸಳರ ಪಟೇಲ್" ಶೈಲಿಯ ಹಾಡುಗಳು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು: ಯೂಟ್ಯೂಬ್, ಫೇಸ್ಬುಕ್, ಇನ್‌ಸ್ಟಾಗ್ರಾಂ, ರೀಲ್ಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲದೇ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ: ಡಿಜೆ ಮಿಕ್ಸ್, ಫ್ಯೂಷನ್ ಮ್ಯೂಸಿಕ್, ಆಧುನಿಕ ವಾದ್ಯ

ಸಂಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳು ಹೊಸ ಶ್ರೋತೃವರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿವೆ.

ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸ್ಥಳೀಯ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ತಲುಪಿದ್ದು, ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು ಹೊಸ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಸ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

3. ಹಳೆಯ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ:

ಇಂದಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗದಂತೆ, ಹೊಸ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮರು ರೂಪಾಂತರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪುರಾತನ ಗೀತೆಗಳು ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಸಂಗೀತದ ನವೀಕರಣ: ಹಳೆಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ, ಡಿಜೆ ಮಿಕ್ಸ್, ರಿಮಿಕ್ಸ್, ಫ್ಯೂಷನ್ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಪದಕ್ಕೆ ಪಾಪ್ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಅಥವಾ ಫಿಲ್ಮಿ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ನ ಶೈಲಿಯ ಸೊಗಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ನೃತ್ಯ ರೂಪಾಂತರ: ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಭೂತ ನೃತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ (ಬೆಳಕು–ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಸ್ತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ) ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಪ್ರಭಾವ: ಹಲವಾರು ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ – "ಏ ಕೆಳಗಿ ಸಿರಿ ಏನಯ್ಯ", "ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೊನ್ನೆಯ ಮಾಲಿಗೆ" ಮುಂತಾದ ಜನಪದ ಶೈಲಿಯ ಹಾಡುಗಳು.

ಮೇಳ–ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮರುರೂಪ: ಜನಪದೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಯುವಕರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ, ಆಧುನಿಕ ನೃತ್ಯ ಸಂಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಂಪರಿಕತೆಯ ಜೊತೆ ಹೊಸತನವೂ ಬೆರೆತು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಪ್ರಭಾವ: ಯೂಟ್ಯೂಬ್, ರೀಲ್ಗಳು, ಟಿಕ್ಟಾಕ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ಲಾಟ್ಫಾರ್ಮ್ಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಬೀಟ್ಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹಳೆಯ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಅವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು, ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಿವೆ.

4. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿ:

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ, ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಸಂದೇಶ ನೀಡುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿಯೂ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಬದುಕು, ನಂಬಿಕೆ, ಹೋರಾಟ, ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಹ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಜಾಗೃತಿ ಅಂಶವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ವಿರೋಧ: ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಅಂಧನಂಬಿಕೆ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ: ಕೆಲವು ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳು ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ ಬರುವ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಮದ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ: ಹೆಣ್ಣಿನ ಗೌರವ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯತೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂಸೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ – ಇವುಗಳನ್ನು ಜನಪದ ಕೃತಿಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ.

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ: ಮರಗಳ ಮಹತ್ವ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಾಪಾಡುವಿಕೆ, ನೀರಿನ ಉಳಿವು ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಜಾಗೃತಿ: ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಶೈಲಿ, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ: ಬಡವರು–ಶ್ರೀಮಂತರ ನಡುವಿನ ಅಂತರ, ಜಾತಿ–ಧರ್ಮದ ಭೇದ, ಶೋಷಣೆ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮಾಜದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಜನಮನದಲ್ಲಿ ಚೇತನ ಮೂಡಿಸುವ ಆಧುನಿಕ

ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

6. ಜಾನಪದೋತ್ಸವಗಳು:

ಜಾನಪದೋತ್ಸವಗಳು ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ, ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮತ್ತು ಜೀವಂತವಾಗಿರಿಸಲು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಸ್ಥಳೀಯ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜಾನಪದೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಆಕರ್ಷಕ ವೇದಿಕೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಶೈಲಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ: ಹಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ಹಾಡುಗಳು, ನೃತ್ಯ, ಹಾಸ್ಯ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಲಾವಣಿ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಮೇಳಗಳು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟ: ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಜಾನಪದೋತ್ಸವಗಳು ಆಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಿತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟ: ಭಾರತದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಚಿತವಾಗಿವೆ. ಕನ್ನಡದ ಯಕ್ಷಗಾನ, ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಲಾವಣಿ ಮುಂತಾದ ಕಲಾವಿದರು ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆ: ಬೆಳಕು, ಧ್ವನಿ, ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಚಿತ್ರಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹಳೆಯ ಕಲಾವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಮೆರುಗು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಯುವಕರ ತೊಡಗಿಸುವಿಕೆ: ಹಳೆಯ ಗೀತೆಗಳು, ನೃತ್ಯಗಳು ಯುವಜನರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಂಪರಿಕತೆ ಉಳಿಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿಗೂ ಆಕರ್ಷಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಾನಪದೋತ್ಸವಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜಾಗೃತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ.

7. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರುತಿನ ಸಾಧನೆ:

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಗೀತೆಗಳು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಗಳಿಸಿವೆ. ಹಳೆಯ ಪಾರಂಪರಿಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಆಧುನಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ

ಜಾನಪದವು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ.

ಕಲೆ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಳ ಪ್ರವೇಶ: ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಭೂತ ನೃತ್ಯ, ಲಾವಣಿ ಮುಂತಾದ ಕಲಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ವಿದೇಶಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು: ಫೋಕ್ ಫೆಸ್ಟಿವಲ್ಗಳು, ಜಾನಪದೋತ್ಸವಗಳು, ಕಲಾಕೃತಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜನೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ವಿದೇಶಿ ಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು: ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಗೀತೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ವಿದೇಶಿಯ ಶೋಧಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೂಲಕ, ಜಾನಪದದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ ಬಳಕೆ: ಯೂಟ್ಯೂಬ್, ಸೋಶಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ಲಾಟ್ಫಾರ್ಮ್ಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಿಯರು ತಕ್ಷಣವೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ: ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರು ಪರಸ್ಪರ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿ, ಜಾನಪದ ಶೈಲಿಗಳ ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಚಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದವು ತನ್ನ ಪಾರಂಪರಿಕತೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಂಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾರಂಪರಿಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಹಳೆಯ ಗೀತೆಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ಹಬ್ಬ–ಜಾತ್ರೆಗಳು, ನೃತ್ಯ–ಸಂಗೀತಗಳು ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಮಕಾಲೀನ ಜನತೆಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿವೆ. ಹೊಸ ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳು, ಹಳೆಯ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ನವೀಕರಣ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಜಾನಪದೋತ್ಸವಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರುತಿನ ಸಾಧನೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜೀವಂತ, ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೇವಲ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಲಾ ರೂಪವಲ್ಲ, ಆಧುನಿಕ

ಸಮಾಜದ ಚಿಂತನೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ–ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಆಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಪಾರಂಪರಿಕತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾ, ಆಧುನಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆಯು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ನಾಗಭೂಷಣ ಬಗ್ಗನಡು, (2014), ಆಧುನಿಕ ಜಾನಪದ, ಶ್ರೀ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಮತ್ತು ವಿತರಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ.
2. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಹಿ.ಶಿ., (2021), ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ಅಂಗಡಿ ಎಸ್.ಎಸ್., (2017), ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಮುಮ್ತಾಜ್ ಬೇಗಂ, (2019), ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತವರುಮನೆ, ಗಾಯತ್ರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಳ್ಳಾರಿ.
5. ಸುವರ್ಣ ಎಂ. ಹಿರೇಮಠ, (2020), ಜಾನಪದ ವೈಭವ, ಬಸವ ಪ್ರಕಾಶನ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಕಲಬುರಗಿ.
6. ಮುಮ್ತಾಜ್ ಬೇಗಂ, (2020), ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ, ಜೀವನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕೊಪ್ಪಳ.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.